

LINGUATEC AI BIKAINTRASUN-SAREA

Adimen Artifiziala Hizkuntzan Mugaz Gaindiko Bikaintasun Sarea eratzeko manifestua

Pirinioez gaindiko hizkuntza-azpiegitura eraikitze-
lankidetzaren teknologikoa

Pirinioetako Lan Elkartearen lurraldea eraikitze-prozesuan dagoen mugaz gaindiko proiektua da, eta 6 hizkuntza eta horien tokiko barrietateak partekatzen dituzte bertako 15 milioi herritarrek baino gehiagok. Eleaniztasuna da gure lurraldeko aktiborik handienetako bat, eta erronka garrantzitsuenetako bat ere bada, kulturaren eta ekonomiaren ikuspegitik kohesionatutako lurralde bat sortzeko. Gauza bera gertatzen da Europan, non hogeita lau hizkuntza ofizial eta 60 hizkuntza gutxiu baino gehiago osatzen duten eremu eleaniztun aberatsa baita; garai batean, komunikazioa eta informazioaren zirkulazio librea zailtzen zituen hizkuntza-oztopo gisa hautematen zen eleaniztasuna.

Hizkuntzarekin lotutako adimen artifiziala eguneroko produktu digital askotan erabiltzen da, gehienak hizkuntzaz baliatzen baitira. Komunikazio mugikorak, sare sozialak, laguntzaile adimendunak eta ahotsean oinarritutako interfazeak aldatzen ari dira herritarrek, enpresak eta administrazio publikoak mundu digitalean elkarreraginean aritzeko modua.

Hizkuntza-teknologiek eraginkortasunez laguntzen dute Europako (eta Pirinioetako Lan Elkartearen lurraldeko) herritar guztien arteko berdintasuna lortzen eguneroko bizitzan, edozein dela ere hitz egiten duten hizkuntza. Nahiz eta hizkuntza gutxituek asko duten irabazteko hizkuntza-teknologiekin, egoera teknologikoa ahula dute abiapuntu; izan ere, hizkuntza horiek digitalki garatzeko tresnak eta baliabideak oso urriak dira, eta, kasu batzuetan, ez dira existitzen. 2018ko irailaren 11n Europako Parlamentuak onartutako ebazpenean ("On language equality in the digital age" 2018/2028(INI)) argiki egiaztatu zuen Europako hizkuntzen artean desoreka dagoela hizkuntzaren teknologien barruan, eta ekintzarako deia egin zuen, hizkuntzen arteko arrakala horiek lehenbailehen gainditzeko.

Hizkuntza baten garapena, eta, beraz, hizkuntza horretatik elikatzen den kultura, erabat loturik dago hizkuntza horrek ingurune moderno eta aldakorretan, hala nola mundu digitalean, funtzionatzeko duen gaitasunarekin. Hala, hizkuntza- eta kultura-aniztasuna estu lotuta dago

mundu digitalean hizkuntza batek dituen gaitasun eta baliabideekin, hau da, gure kasuan mugaz gaindiko hizkuntza-azpiegitura sortzearekin. Hori dela eta, oso garrantzitsua da hizkuntza-oztopoak gainditzea eta, hartara, Pirinioetako Lan Elkartearen lurraldeko hizkuntzak indartzea, lurraldeak duen balio ekonomiko, kultural eta linguistikoa osorik bultzatu ahal izateko.

Lurraldeko hizkuntza guztientzat euskarri teknologiko egokia bermatzeak enplegua sortuko du, hazkundera, aukerak, kulturarteko harremanak eta nazioarteko erreferentzialtasuna.

Era berean, funtsezkoa da ingurune digitaleko hizkuntza-oztopoak gainditzea, funtsezkoa baita gizarte inklusiborako eta aniztasunari batasuna eta kohesioa emateko urte askoan.

Xedea

Adimen Artifiziala Hizkuntzan Mugaz Gaindiko Bikaintasun Sarea sortzea, lankidetzaren teknologikoaren bidez Pirinioez gaindiko hizkuntza-azpiegitura eraikitzen laguntzeko.

Helburuak

1. LINGUATEC bezalako mugaz gaindiko proiektuen beharra balioan jarri eta transmititzea, gure lurraldearen aberastasun eleaniztunak balio ekonomiko, turistiko eta kulturala sortzen baitu. Hau da, hizkuntza-hesia gainditzea eta ahaleginak batzea gure kultura- eta hizkuntza-aberastasuna motor ekonomiko gisa aprobetxatzeko.
2. Agenda estrategiko baten oinarriak eta ibilbide-orri bat ezartzea, hizkuntza-berdintasun digitala errealitate izan dadin Pirinioetako Lan Elkartearen lurraldean 2030ean.
3. Euskararen, katalanaren, aragoieraren eta okzitanieraren arteko lankidetzaren estua abiaraztea, guztiek oinarri teknologiko nahikoa izan dezaten, eta, hartara, pertsona bakoitzak bere hizkuntzan eroso parte har dezan mundu digitalean.
4. Adimen artifizialak hizkuntza eskaintzen dizkigun aukerak eta ahalmenak gizarteratzea, lurralde kohesionatua, integratzailea, eleaniztuna eta adimenduna lortzeko.
5. Adimen artifizialean azken belaunaldiko ezagutza eta teknologia sortzea, enpresek, erakundeek eta gizarte-erakundeek teknologiaren ahalmena aprobetxa dezaten Pirinioetako Lan Elkartearen lurraldearen garapen ekonomiko, sozial eta instituzionalerako.
6. Beste lurralde eleaniztun batzuetan, Europan zein mundu osoan, Pirinioetako Lan Elkartearen lurraldean lortutako lorpenak zabaltzea, esperientzia, prestakuntza, aholkularitza eta teknologia eskainiz.
7. Pirinioetako Lan Elkartearen lurraldea erreferentzia garrantzitsu bihurtzea hizkuntza-teknologietan baliabide urriak dituzten hizkuntzentzat eta haren garapen digitalean aurrera egin nahi duten hizkuntzentzat.

Donostian, 2021eko ekainaren 18an

elhuyar

Lo Congrès
governant de la lenga occitana

